

This publication is a private consolidation made by Kristina Savickaite, Lithuanian trainee, under the responsibility of Volker Heydt, Brussels, official at the European Commission's Directorate-General "Taxation and Customs Union".

Remarks, in particular hints to errors, which may well have occurred, should be sent to: volker.heydt@cec.eu.int

This compilation may be freely used for non-commercial purposes.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI

(Maastricht, 7. 2. 1992, nazadnje spremenjena z EVROPSKIM SPORAZUMOM O PRIDRUŽITVI 2003)

Združena verzija (1. 5. 2004)

...

TRDNO ODLOČENI, da zaznamujejo novo fazo v procesu evropskega povezovanja, ki se je začel z ustanovitvijo Evropskih skupnosti,

OB SKLICEVANJU na zgodovinski pomen konca razdeljenosti evropske celine in na potrebo po oblikovanju trdnih temeljev za graditev prihodnje Evrope,

POTRJUJOČ svojo zavezanost načelom svobode, demokracije in spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države,

POTRJUJOČ svojo zavezanost temeljnim socialnim pravicam, določenim v Evropski socialni listini, ki je bila podpisana 18. oktobra 1961 v Torinu, in v Listini Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev iz leta 1989,

Z ŽELJO poglobiti solidarnost med svojimi narodi ob spoštovanju njihove zgodovine, kulture in tradicij,

Z ŽELJO okrepiti demokratično in učinkovito delovanje institucij, da bi lahko znotraj enotnega institucionalnega okvira bolje opravljale naloge, ki so jim zaupane,

TRDNO ODLOČENI, da okrepijo in uskladijo svoja gospodarstva ter ustanovijo ekonomsko in monetarno unijo, ki bo v skladu z določbami te pogodbe vključevala tudi enotno in trdno valuto,

ODLOČENI, da spodbujajo gospodarski in socialni razvoj svojih narodov ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja in v okviru izoblikovanja notranjega trga, večje kohezije in varstva okolja ter da izvajajo politike, ki bodo zagotavljale, da bo napredek pri gospodarskem povezovanju spremljal tudi ustrezen napredek na drugih področjih,

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

TRDNO ODLOČENI, da uvedejo skupno državljanstvo za državljane svojih držav,

TRDNO ODLOČENI, da izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi lahko privedla do skupne obrambe skladno z določbami člena 17, in tako krepijo evropsko identiteto in neodvisnost, zato da bi pospeševali mir, varnost in napredek v Evropi in po svetu,

TRDNO ODLOČENI, da olajšajo prosto gibanje oseb in hkrati zagotovijo varnost svojih narodov z vzpostavitvijo območja svobode, varnosti in pravice v skladu z določbami te pogodbe,

TRDNO ODLOČENI, da nadaljujejo postopek oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo po načelu subsidiarnosti v kar najtesnejši povezavi z državljani,

OB UPOŠTEVANJU nadaljnjih korakov, nujnih za napredek evropskega povezovanja,

SO SKLENILI ustanoviti Evropsko unijo in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

...

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki dogovorili o naslednjem:

NASLOV I

SKUPNE DOLOČBE

Člen 1

S to pogodbo VISOKE POGODBENICE med seboj ustanavljajo EVROPSKO UNIJO, v nadaljnjem besedilu "Unija".

Ta pogodba označuje novo stopnjo v procesu oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani.

Unija temelji na Evropskih skupnostih, dopolnjenih s politikami in oblikami sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba. Njena naloga je dosledno in solidarno urediti odnose med državami članicami in njihovimi narodi.

Člen 2

Unija ima naslednje cilje:

- spodbujati gospodarski in socialni razvoj ter visoko stopnjo zaposlenosti in doseči uravnotežen in trajnosten razvoj, zlasti z oblikovanjem območja brez notranjih meja, s

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

krepitevijo ekonomske in socialne kohezije ter z vzpostavitvijo ekonomske in monetarne unije, ki bo sčasoma vključevala enotno valuto v skladu z določbami te pogodbe;

- uveljaviti svojo identiteto na mednarodnem prizorišču, zlasti z izvajanjem skupne zunanje in varnostne politike, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi skladno z določbami člena 17 lahko privedla do skupne obrambe;
- okrepiti varstvo pravic in interesov državljanov držav članic z uvedbo državljanstva Unije;
- ohranjati in razvijati Unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, na katerem se prosto gibanje oseb zagotavlja v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu;
- v celoti ohraniti pravni red Skupnosti in ga nadgrajevati, pri čemer se preveri, v kolikšnem obsegu bi bilo treba revidirati politike in oblike sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba, za zagotovitev učinkovitosti mehanizmov in institucij Skupnosti.

Unija dosega svoje cilje v skladu z določbami, pogoji in časovnim razporedom te pogodbe, upoštevajoč načelo subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 3

Unija ima enoten institucionalni okvir, ki ji zagotavlja doslednost in kontinuiteto pri dejavnostih za doseganje njenih ciljev ob hkratnem spoštovanju in razvijanju pravnega reda Skupnosti.

Unija skrbi zlasti za doslednost pri vseh svojih zunanjepolitičnih dejavnostih v okviru zunanje, varnostne, ekonomske in razvojne politike. Za zagotavljanje te doslednosti sta odgovorna Svet in Komisija, ki v ta namen sodelujeta. Izvajanje teh politik zagotavljata v skladu s svojimi pristojnostmi.

Člen 4

Evropski svet daje Uniji nujno spodbudo za njen razvoj, za katerega določa tudi splošne politične smernice.

V Evropskem svetu se sestajajo voditelji držav ali vlad držav članic in predsednik Komisije. Pomagajo jim ministri za zunanje zadeve držav članic in član Komisije. Evropski svet se pod predsedstvom voditelja države ali vlade države članice, ki predseduje Svetu, sestane vsaj dvakrat na leto.

Evropski svet predloži Evropskemu parlamentu poročilo po vsakem sestanku in letno pisno poročilo o napredku Unije.

Člen 5

Evropski parlament, Svet, Komisija, Sodišče in Računsko sodišče izvajajo svoje pristojnosti pod pogoji in v namene, predvidene z določbami pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

poznejših pogodb in aktov, ki prve spreminjajo in dopolnjujejo, pa tudi z drugimi določbami te pogodbe.

Člen 6

1. Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, na načelih, ki so skupna vsem državam članicam.
2. Unija spoštuje temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950, in ki kot splošna načela prava Skupnosti izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic.
3. Unija spoštuje nacionalno identiteto svojih držav članic.
4. Unija si zagotovi potrebna sredstva za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik.

Člen 7

1. Na podlagi obrazloženega predloga ene tretjine držav članic, Evropskega parlamenta ali Komisije lahko Svet po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta z večino štirih petin svojih članov ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi država članica lahko huje kršila načela iz člena 6(1), in nanjo naslovi ustrezna priporočila. Pred takšno ugotovitvijo Svet zasliši zadevno državo članico, v skladu z istim postopkom pa lahko pozove neodvisne osebe, da v razumnem roku predložijo poročilo o stanju v zadevni državi članici.

Svet redno preverja, ali so razlogi, na podlagi katerih je bila sprejeta takšna ugotovitev, še naprej podani.

2. Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad lahko na predlog ene tretjine držav članic ali Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta soglasno ugotovi, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, omenjena v členu 6(1), potem ko je pozval vlado zadevne države članice, naj predloži svoje pripombe.

3. Ob sprejetju ugotovitve po odstavku 2 lahko Svet s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo, vključno z glasovalnimi pravicami predstavnika vlade te države članice v Svetu. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanjo v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

4. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene, da se ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 3, spremenijo ali prekličejo, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

5. Za namene tega člena Svet odloča brez upoštevanja glasu predstavnika vlade zadevne države članice. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja odločitev iz odstavka 2. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 3.

6. Za namene odstavkov 1 in 2 Evropski parlament odloča z dvotretjinsko večino oddanih glasov, ki predstavlja večino njegovih članov.

NASLOV II

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI Z NAMENOM USTANOVITI EVROPSKO SKUPNOST

Člen 8

(ni ponovno natisnjen)

NASLOV III

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO

Člen 9

(ni ponovno natisnjen)

NASLOV IV

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

Člen 10

(ni ponovno natisnjen)

NASLOV V

DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Člen 11

1. Unija določi in izvaja skupno zunanjo in varnostno politiko, ki zajema vsa področja zunanje in varnostne politike in katere cilji so:

- zaščititi skupne vrednote, temeljne interese, neodvisnost in celovitost Unije skladno z načeli Ustanovne listine Združenih narodov;
- krepiti varnost Unije v vseh njenih oblikah;

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

- ohranjati mir in krepiti mednarodno varnost v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov in Helsinške sklepne listine ter cilji Pariške listine, tudi s tistimi, ki se nanašajo na zunanje meje;
- spodbujati mednarodno sodelovanje;
- razvijati in utrjevati demokracijo in načelo pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

2. Države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti.

Države članice si skupaj prizadevajo za krepitev in razvoj medsebojne politične solidarnosti. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih.

Svet zagotovi spoštovanje teh načel.

Člen 12

Unija uresničuje cilje iz člena J.1:

- z določitvijo načel in splošnih smernic skupne zunanje in varnostne politike,
- z odločanjem o skupnih strategijah,
- s sprejemanjem skupnih ukrepov,
- s sprejemanjem skupnih stališč,
- s krepitvijo rednega sodelovanja med državami članicami pri vodenju politike.

Člen 13

1. Evropski svet določi načela in splošne smernice skupne zunanje in varnostne politike, tudi pri vprašanjih, ki zadevajo obrambo.

2. Evropski svet odloča o skupnih strategijah, ki naj jih Unija izvaja na področjih, kjer imajo države članice pomembne skupne interese.

V skupnih strategijah se navedejo njihovi cilji, trajanje in sredstva, ki jih dajo na razpolago Unija in države članice.

3. Svet sprejema odločitve, potrebne za določitev in izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, na podlagi splošnih smernic, ki jih določi Evropski svet.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Svet priporoči Evropskemu svetu skupne strategije in jih izvaja, zlasti s sprejemanjem skupnih ukrepov in skupnih stališč.

Svet zagotavlja enotnost, doslednost in učinkovitost delovanja Unije.

Člen 14

1. Svet sprejema skupne ukrepe. Skupni ukrepi zadevajo posebne situacije, v katerih se šteje, da je potrebno operativno ukrepanje Unije. V teh ukrepih so določeni njihovi cilji, obseg in sredstva, ki morajo biti dana na razpolago Uniji, po potrebi pa tudi njihovo trajanje in pogoji za njihovo izvajanje.

2. Če se spremenijo okoliščine z bistvenim vplivom na vprašanje, ki je predmet skupnih ukrepov, Svet ponovno preuči načela in cilje ter sprejme potrebne odločitve. Dokler Svet ne odloči, ostanejo skupni ukrepi v veljavi.

3. Skupni ukrepi obvezujejo države članice pri stališčih, ki jih sprejemajo, in pri njihovem delovanju.

4. Svet lahko od Komisije zahteva predložitve vseh ustreznih predlogov, ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko, da zagotovi izvajanje skupnih ukrepov.

5. Če se načrtuje sprejetje nacionalnega stališča ali izvajanje nacionalnih ukrepov skladno s skupnim ukrepanjem, se to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči predhodno posvetovanje v Svetu, če je to potrebno. Obveznost predhodnega obveščanja ne velja za ukrepe, ki pomenijo le prenos odločitev Sveta na nacionalni ravni.

6. V nujnih primerih, nastalih zaradi spremembe razmer, in če Svet o tem ni sprejel nobene odločitve, lahko države članice po hitrem postopku sprejmejo potrebne ukrepe ob upoštevanju splošnih ciljev skupnega ukrepanja. Zadevna država članica nemudoma obvesti Svet o vseh takih ukrepih.

7. Če pri izvajanju skupnih ukrepov nastanejo večje težave, država članica z njimi seznanjena Svet, ki o njih razpravlja in poišče ustrezne rešitve. Te ne smejo nasprotovati ciljem skupnega ukrepanja niti zmanjševati njegove učinkovitosti.

Člen 15

Svet sprejema skupna stališča. V skupnih stališčih je opredeljen pristop Unije do posamezne geografske ali vsebinske zadeve. Države članice zagotavljajo skladnost svoje nacionalne politike s skupnimi stališči.

Člen 16

V okviru Sveta se države članice medsebojno obveščajo in posvetujejo o vseh zadevah zunanje in varnostne politike splošnega pomena, da bi z usklajenim in konvergentnim delovanjem zagotovile čim bolj učinkovito uveljavljanje vpliva Unije.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 17

1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi postopno oblikovanje skupne obrambne politike, ki bi lahko privedla do skupne obrambe, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Severnoatlantski zvezi (NATO), ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

Postopno oblikovanje skupne obrambne politike bo podprto z medsebojnim sodelovanjem na področju oboroževanja, kakor je primerno po mnenju držav članic.

2. Vprašanja iz tega člena vključujejo humanitarne in reševalne operacije, naloge za ohranjanje miru in bojne operacije za krizno upravljanje, vključno z ukrepi za vzpostavljanje miru.

3. Odločitve iz tega člena, ki zadevajo obrambo, se sprejemajo brez poseganja v politike in obveznosti, navedene v drugem pododstavku odstavka 1.

4. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru Zahodnoevropske unije (ZEU) in Nata, če takšno sodelovanje ni v nasprotju s sodelovanjem, predvidenem v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

5. Za pospešitev uresničevanja ciljev tega člena se njegove določbe preverijo skladno s členom 48.

Člen 18

1. Predsedstvo zastopa Unijo v zadevah skupne zunanje in varnostne politike.

2. Predsedstvo je odgovorno za izvajanje odločitev, sprejetih skladno s tem naslovom; v tej funkciji načelno izraža stališča Unije v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.

3. Predsedstvu pomaga generalni sekretar Sveta, ki opravlja funkcijo visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko.

4. Komisija je v celoti vključena v naloge iz odstavkov 1 in 2. Pri teh nalogah predsedstvu po potrebi pomaga naslednja predsedujoča država članica.

5. Svet lahko, kadar meni, da je to potrebno, imenuje posebnega predstavnika za določena politična vprašanja.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 19

1. Države članice usklajujejo svoje delovanje v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Na takih forumih podpirajo skupna stališča.

V mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih ne sodelujejo vse države članice, sodelujoče podpirajo skupna stališča.

2. Brez poseganja v odstavek 1 in člen 14(3) države članice, ki so zastopane v mednarodnih organizacijah ali na mednarodnih konferencah, kjer ne sodelujejo vse države članice, slednje obveščajo o vseh zadevah skupnega interesa.

Države članice, ki so tudi članice Varnostnega sveta Združenih narodov, se bodo medsebojno usklajevale in izčrpno obveščale druge države članice. Države članice, ki so stalne članice Varnostnega sveta, pri opravljanju svojih dolžnosti zagovarjajo stališča in interese Unije, ne da bi to vplivalo na njihove odgovornosti po določbah Ustanovne listine Združenih narodov.

Člen 20

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter delegacije Komisije v tretjih državah in na mednarodnih konferencah ter njihova predstavništva pri mednarodnih organizacijah sodelujejo pri zagotavljanju tega, da se upoštevajo skupna stališča in skupni ukrepi, ki jih sprejme Svet.

Sodelovanje krepijo z izmenjavo informacij, s pripravo skupnih ocen in prispevanjem k izvajanju določb iz člena 20 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 21

Predsedstvo se posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah skupne zunanje in varnostne politike ter zagotovi, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju zunanje in varnostne politike Unije.

Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku pri izvajanju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen 22

1. Države članice ali Komisija lahko na Svet naslovijo vprašanja skupne zunanje in varnostne politike ter mu predložijo svoje predloge.

2. Kadar je potrebna hitra odločitev, predsedstvo na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali države članice skliče izredno sejo Sveta v osemindesetih urah, v najnujnejših primerih pa v krajšem roku.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 23

1. Odločitve iz tega naslova sprejema Svet soglasno. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja takšnih odločitev.

Vsak član Sveta, ki se vzdrži glasovanja, lahko obrazloži svojo vzdržanost s formalno izjavo skladno s tem pododstavkom. V tem primeru član Sveta ni zavezan izvajati odločitve, vendar soglaša, da je odločitev zavezujoča za Unijo. V duhu vzajemne solidarnosti se zadevna država članica vzdrži vseh dejanj, ki bi lahko nasprotovala ali ovirala delovanje Unije na podlagi te odločitve, druge države članice pa spoštujejo njeno stališče. Če člani Sveta, ki so se tako vzdržali, predstavljajo več kakor eno tretjino ponderiranih glasov v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, odločitev ni sprejeta.

2. Z odstopanjem od določb odstavka 1 odloča Svet s kvalificirano večino:

- pri sprejemanju skupnih ukrepov in skupnih stališč ali pri sprejemanju vseh drugih sklepov na podlagi skupne strategije,
- pri sprejemanju vseh odločitev o izvajanju skupnega ukrepa ali skupnega stališča;
- pri imenovanju posebnega predstavnika v skladu s členom 18(5).

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati sprejetju odločitve, ki se mora sprejeti s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu v soglasno odločitev.

Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj 232 glasov za, ki jih odda najmanj dve tretjini članov. Član Sveta lahko zahteva, da se pri sprejetju odločitve Sveta s kvalificirano večino preveri, ali države članice, ki tvorijo kvalificirano večino, predstavljajo najmanj 62 % celotnega prebivalstva Unije. Če se izkaže, da ta pogoj ni bil izpolnjen, se zadevna odločitev ne sprejme.

V obdobju do 31. oktobra 2004 se uporabljajo naslednje določbe: Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj 88 glasov za, ki jih odda najmanj dve tretjini članov.

Ta odstavek se ne uporablja za odločitve, ki zadevajo vojaške in obrambne zadeve.

3. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen 24

1. Kadar je za izvajanje tega naslova treba skleniti sporazum z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami, lahko Svet pooblasti predsedstvo, ki mu po potrebi pomaga Komisija, da v ta namen začne pogajanja. Take sporazume sklene Svet na priporočilo predsedstva.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

2. Če sporazum ureja vprašanje, pri katerem je za sprejetje notranjih odločitev potrebno soglasje, odloča Svet soglasno.
3. Če je sporazum predviden zaradi izvajanja skupnega ukrepa ali skupnega stališča, odloča Svet s kvalificirano večino v skladu s členom 23(2).
4. Določbe tega člena se uporabljajo tudi za zadeve iz naslova VI. Če sporazum ureja vprašanje, pri katerem je za sprejetje notranjih odločitev ali ukrepov potrebna kvalificirana večina, odloča Svet s kvalificirano večino v skladu s členom 34(3).
5. Noben sporazum ni zavezujoč za državo članico, katere predstavnik v Svetu izjavi, da morajo biti v sporazumu upoštevana ustavna pravila njegove države; drugi člani Sveta se lahko dogovorijo, da se sporazum kljub temu začasno uporablja.
6. Sporazumi, sklenjeni v skladu s pogoji iz tega člena, so za institucije Unije zavezujoči.

Člen 25

Politični in varnostni odbor brez poseganja v člen 207 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti spremlja mednarodni položaj na področjih, ki jih zadeva skupna zunanja in varnostna politika, ter prispeva k opredeljevanju politik s tem, da Svetu na njegovo zahtevo ali na lastno pobudo daje mnenja. Prav tako spremlja izvajanje dogovorjenih politik, ne da bi to posegalo v pristojnosti predsedstva in Komisije.

V okviru tega naslova izvaja ta odbor politični nadzor in strateško vodi operacije za krizno upravljanje, za kar je odgovoren Svet.

Svet lahko za namen in za čas trajanja operacije za krizno upravljanje, kakor ju določi Svet, pooblasti odbor, da sprejme ustrezne odločitve glede političnega nadzora in strateškega vodenja operacije, ne da bi posegal v člen 47.

Člen 26

Generalni sekretar Sveta in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko pomaga Svetu pri zadevah skupne zunanje in varnostne politike, zlasti s prispevanjem k oblikovanju, pripravi in izvajanju političnih odločitev, kadar je to primerno, pa v imenu Sveta na zahtevo predsedstva vodi politični dialog s tretjimi osebami.

Člen 27

Komisija je v celoti vključena v delo na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen 27a

1. Okrepljeno sodelovanje na katerem koli področju iz tega naslova je namenjeno zaščititi vrednot in podpori interesov Unije kot celote z uveljavljanjem njene identitete kot koherentne sile na mednarodnem prizorišču. To sodelovanje spoštuje:

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

- načela, cilje, splošne smernice in doslednost skupne zunanje in varnostne politike ter odločitve, sprejete v okviru te politike;
- pristojnosti Evropske skupnosti in
- skladnost med vsemi politikami Unije in njenimi zunanjepolitičnimi dejavnostmi.

2. Členi 11 do 27 in členi 27b do 28 se uporabljajo za okrepljeno sodelovanje, predvideno v tem členu, razen če ni drugače določeno v členu 27c in členih 43 do 45.

Člen 27b

Okrepljeno sodelovanje po tem naslovu se nanaša na izvajanje skupnega ukrepa ali skupnega stališča. Ne nanaša se na vprašanja vojaškega ali obrambnega pomena.

Člen 27c

Države članice, ki nameravajo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje po členu 27b, naslovijo v ta namen prošnjo na Svet.

Prošnja se pošlje tudi Komisiji in v vednost Evropskemu parlamentu. Komisija poda svoje mnenje zlasti glede tega, ali je predlagano okrepljeno sodelovanje skladno s politikami Unije. Svet v skladu z drugim in tretjim pododstavkom člena 23(2) in ob upoštevanju členov 43 do 45 dodeli pooblastilo.

Člen 27d

Brez poseganja v pristojnosti predsedstva ali Komisije generalni sekretar Sveta in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko zagotavlja zlasti, da so Evropski parlament in vsi člani Sveta v celoti obveščeni o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen 27e

Vsaka država članica, ki se želi priključiti okrepljenemu sodelovanju, vzpostavljenemu v skladu s členom 27c, o svoji nameri uradno obvesti Svet, obvestilo pa pošlje tudi Komisiji. Komisija v treh mesecih od dneva prejema tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu. V štirih mesecih od dneva prejema tega uradnega obvestila Svet odloči o prošnji in takšni posebni ureditvi, kakršna je po njegovem mnenju potrebna. Odločitev se šteje za sprejeto, razen če Svet v tem roku s kvalificirano večino ne odloči, da jo zadrži; v tem primeru Svet navede razloge za svojo odločitev in postavi rok za njeno ponovno preučitev.

Za namene tega člena odloča Svet s kvalificirano večino. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov in enak delež števila zadevnih članov Sveta, kakor sta določena v tretjem pododstavku člena 23(2).

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 28

1. Členi 189, 190, 196 do 199, 203, 204, 206 do 209, 213 do 219, 255 in 290 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, kar pa ne velja za odhodke, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov in v primerih, ko Svet soglasno odloči drugače.

Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Pri odhodkih, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov, države članice, katerih predstavniki so v Svetu dali formalno izjavo skladno z drugim pododstavkom člena 23(1), niso zavezane prispevati k njihovemu financiranju.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

NASLOV VI

DOLOČBE O POLICIJSKEM IN PRAVOSODNEM SODELOVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH

Člen 29

Brez poseganja v pristojnosti Evropske skupnosti je cilj Unije zagotoviti državljanom visoko stopnjo varstva na območju svobode, varnosti in pravice s pripravo skupnih ukrepov med državami članicami pri policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah ter s preprečevanjem rasizma in ksenofobije in bojem proti njima.

Ta cilj se dosega s preprečevanjem kriminala in bojem proti njemu, organiziranemu ali neorganiziranemu, zlasti terorizmu, trgovini z ljudmi in kaznivim dejanjem zoper otroke, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in orožjem ter korupciji in goljufijam, s:

- tesnejšim sodelovanjem med policijskimi, carinskimi in drugimi pristojnimi organi v državah članicah, neposredno in tudi prek Evropskega policijskega urada (Europol), skladno z določbami členov 30 in 32,
- tesnejšim sodelovanjem med sodnimi in drugimi pristojnimi organi držav članic, vključno s sodelovanjem prek Urada za evropsko pravosodno sodelovanje ("Eurojust"), skladno z določbami členov 31 in 32;
- približevanjem kazenskih predpisov v državah članicah skladno z določbami člena 31(e), kolikor je to potrebno.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 30

1. Skupni ukrepi na področju policijskega sodelovanja vključujejo:

- a) operativno sodelovanje med pristojnimi organi, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi specializiranimi službami kazenskega pregona držav članic, pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj,
- b) zbiranje, hrambo, obdelavo, analizo in izmenjavo koristnih informacij, vključno z informacijami organov kazenskega pregona glede poročil o sumljivih finančnih transakcijah, zlasti prek Europolu, ob upoštevanju ustreznih določb o varstvu osebnih podatkov,
- c) sodelovanje in skupne pobude pri usposabljanju, izmenjavi uradnikov za zvezo, začasnem dodeljevanju strokovnjakov, uporabi opreme in kriminalističnotehničnih raziskavah,
- d) skupno oceno posameznih preiskovalnih tehnik za odkrivanje hudih oblik organiziranega kriminala.

2. Svet spodbuja sodelovanje prek Europolu, v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe pa zlasti:

- a) omogoča Europolu olajšati in podpreti pripravo posebnih preiskovalnih dejanj pristojnih organov držav članic ter spodbujati njihovo usklajevanje in izvajanje, vključno z operativnimi dejanji skupnih ekip, v katerih sodelujejo tudi predstavniki Europolu v podporni funkciji;
- b) sprejema ukrepe, ki Europolu omogočajo, da pristojne organe držav članic zaprosi za vodenje in usklajevanje njihovih preiskav v posebnih primerih in da razvija posebna strokovna znanja, ki jih lahko da na razpolago državam članicam in jim s tem pomaga pri preiskovanju primerov organiziranega kriminala;
- c) pospešuje mehanizme povezovanja med uradniki organov kazenskega pregona in preiskovalnih organov, ki so specializirani za boj proti organiziranemu kriminalu in ki tesno sodelujejo z Europolom;
- d) vzpostavi mrežo za raziskovanje, dokumentacijo in statistiko čezmejnega kriminala.

Člen 31

1. Skupni ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah vključujejo:

- a) olajševanje in pospeševanje sodelovanja pri postopkih in izvrševanju odločitev med pristojnimi ministrstvi in sodnimi ali drugimi primerljivimi organi držav članic, kjer je to primerno, pa tudi s sodelovanjem prek Eurojusta;
- b) olajševanje izročitve med državami članicami;

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

- c) zagotavljanje skladnosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah, kolikor je to potrebno za izboljšanje takšnega sodelovanja;
- d) preprečevanje sporov o pristojnosti med državami članicami;
- e) postopno sprejemanje ukrepov za določitev minimalnih predpisov o elementih kaznivih dejanj in kaznih na področju organiziranega kriminala, terorizma in nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami.

2. Svet spodbuja sodelovanje prek Eurojusta s tem, da:

- a) Eurojustu omogoča prispevati k ustrezni koordinaciji med organi kazenskega pregona držav članic;
- b) pospešuje podporo, ki jo zagotavlja Eurojust pri preiskovanju kaznivih dejanj v primerih hudih čezmejnih kaznivih dejanj, še posebej organiziranega kriminala, pri čemer zlasti upošteva analize Europolu;
- c) olajšuje tesno sodelovanje med Eurojustom in Evropsko pravosodno mrežo, zlasti zaradi lažjega izvrševanja zaprosil za pravno pomoč in izvajanja zahtev za izročitev.

Člen 32

Svet določi pogoje in omejitve, v skladu s katerimi lahko pristojni organi iz členov 30 in 31 delujejo na ozemlju druge države članice v povezavi in dogovoru z organi te države.

Člen 33

Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

Člen 34

1. Na področjih iz tega naslova se države članice v Svetu medsebojno obveščajo in posvetujejo, zato da bi uskladile svoje ukrepe. V ta namen vzpostavijo sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav.

2. Svet sprejema ukrepe in spodbuja sodelovanje z uporabo ustrezne oblike in ustreznih postopkov iz tega naslova, s čimer prispeva k doseganju ciljev Unije. V ta namen lahko Svet na pobudo katere koli države članice ali Komisije soglasno:

- a) sprejema skupna stališča, s katerimi opredeli pristop Unije do posamezne zadeve;
- b) sprejema okvirne sklepe zaradi približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic. Okvirni sklepi so za vsako državo članico zavezujoči glede cilja, ki ga je treba doseči, nacionalnim organom pa prepuščajo izbiro oblike in metod. Sklepi nimajo neposrednega učinka;

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

- c) sprejema sklepe za vse druge namene, ki so skladni s cilji tega naslova, razen za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic. Ti sklepi so zavezujoči in nimajo neposrednega učinka; Svet s kvalificirano večino sprejme ukrepe, potrebne za izvajanje teh sklepov na ravni Unije;
- d) pripravlja konvencije, ki jih priporoči v sprejetje državam članicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili. Države članice začnejo ustrezne postopke v roku, ki ga določi Svet.

Konvencije začnejo veljati, ko jih sprejme najmanj polovica držav članic, in veljajo za te države članice, razen če ni določeno drugače. Ukrepi za izvajanje konvencij se sprejmejo v Svetu z dvotretjinsko večino pogodbenic.

3. Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in za sprejetje odločitev Sveta je potrebnih najmanj 232 glasov za, ki jih odda najmanj dve tretjini članov. Član Sveta lahko zahteva, da se pri sprejetju odločitve Sveta s kvalificirano večino preveri, ali države članice, ki tvorijo kvalificirano večino, predstavljajo najmanj 62 % celotnega prebivalstva Unije. Če se izkaže, da ta pogoj ni bil izpolnjen, se zadevna odločitev ne sprejme.

V obdobju do 31. oktobra 2004 se uporabljajo naslednje določbe: Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za sprejetje odločitev Sveta pa je potrebnih najmanj 88 glasov za, ki jih odda najmanj dve tretjini članov.

4. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen 35

1. Sodišče Evropskih skupnosti je ob upoštevanju pogojev iz tega člena pristojno za predhodno odločanje o veljavnosti in razlagi okvirnih sklepov in sklepov o razlagi konvencij na podlagi tega naslova ter o veljavnosti in razlagi ukrepov za njihovo izvajanje.

2. Vsaka država članica lahko z izjavo, dano ob podpisu Amsterdamske pogodbe ali kadar koli pozneje, prizna pristojnost Sodišča za predhodno odločanje v skladu z odstavkom 1.

3. Država članica, ki da izjavo v skladu z odstavkom 2, podrobno navede, ali:

- a) lahko sodišče te države, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju, ali
- b) lahko sodišče te države zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju.

4. Vsaka država članica lahko ne glede na to, ali je dala izjavo iz odstavka 2 ali ne, Sodišču predloži zaznamke ali pisne ugotovitve v primerih iz odstavka 1.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

5. Sodišče ni pristojno za preverjanje veljavnosti ali sorazmernosti ukrepov policije ali drugih organov kazenskega pregona države članice ali za izpolnjevanje obveznosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

6. Sodišče je pristojno za preverjanje zakonitosti okvirnih sklepov in sklepov v tožbah, ki jih vloži država članica ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil. Postopek iz tega odstavka se sproži v dveh mesecih po objavi ukrepa.

7. Sodišče je pristojno za razsojanje v vseh sporih med državami članicami glede razlage ali uporabe aktov, sprejetih v skladu s členom 34(2), če Svet takšnega spora ne more rešiti v šestih mesecih po tem, ko mu ga je predložil eden od njegovih članov. Sodišče je pristojno tudi za razsojanje v vseh sporih med državami članicami in Komisijo glede razlage ali uporabe konvencij, pripravljenih v skladu s členom 34(2)(d).

Člen 36

1. Ustanovi se usklajevalni odbor, ki ga sestavljajo visoki uradniki. Odbor ima poleg usklajevalne vloge nalogo, da:

- daje mnenja Svetu, bodisi na zahtevo Sveta ali na lastno pobudo;
- sodeluje pri pripravi razprav Sveta na področjih iz člena 29, ne da bi to posegalo v člen 207 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

2. Komisija je v celoti vključena v delo na področjih iz tega naslova.

Člen 37

Države članice v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih sodelujejo, zagovarjajo skupna stališča, sprejeta v skladu z določbami tega naslova.

Člena 18 in 19 se smiselno uporabljata za zadeve iz tega naslova.

Člen 38

Sporazumi iz člena 24 lahko urejajo zadeve iz tega naslova.

Člen 39

1. Svet se pred sprejetjem kakršnega koli ukrepa iz člena 34(2)(b), (c) in (d) posvetuje z Evropskim parlamentom. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga lahko določi Svet in ki ne sme biti krajši od treh mesecev. Če ne da mnenja v tem roku, lahko Svet ukrepa.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

2. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razpravah na področjih, na katera se nanaša ta naslov.

3. Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku na področjih iz tega naslova.

Člen 40

1. Cilj okrepljenega sodelovanja na katerem koli področju iz tega naslova je omogočiti Uniji, da se ob upoštevanju pristojnosti Evropske skupnosti in ciljev, opredeljenih v tem naslovu, hitreje razvije v območje svobode, varnosti in pravice.

2. Členi 29 do 39 in členi 40a do 41 se uporabljajo za okrepljeno sodelovanje, predvideno v tem členu, razen če ni drugače določeno v členu 40a in členih 43 do 45.

3. Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča in izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo za ta člen ter člena 40a in 40b.

Člen 40a

1. Države članice, ki nameravajo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje v skladu s členom 40, naslovijo prošnjo na Komisijo, ta pa lahko v ta namen da ustrezen predlog Svetu. Če Komisija predloga ne da, obvesti zadevne države članice o razlogih, zakaj tega ni storila. Te države članice lahko nato predložijo Svetu pobudo, ki je namenjena pridobitvi pooblastila za zadevno okrepljeno sodelovanje.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 dodeli Svet v skladu s členi 43 do 45 s kvalificirano večino na predlog Komisije ali na pobudo najmanj osmih držav članic in po posvetovanju z Evropskim parlamentom. Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Član Sveta lahko zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu. Potem ko jo je obravnaval Evropski svet, lahko Svet odloča v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka.

Člen 40b

Vsaka država članica, ki se želi priključiti okrepljenemu sodelovanju, vzpostavljenemu v skladu s členom 40a, o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo, ki v treh mesecih od dneva prejema tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu, po možnosti s priloženim priporočilom za takšno posebno ureditev, kakršna je po njenem mnenju potrebna, da bi se ta država članica priključila zadevnemu sodelovanju. Svet odloči o prošnji v štirih mesecih od dneva prejema tega obvestila. Odločitev se šteje za sprejeto, razen če Svet v istem roku s kvalificirano večino ne odloči, da jo zadrži; v tem primeru Svet navede razloge za svojo odločitev in postavi rok za njeno ponovno preučitev.

Za namene tega člena odloča Svet v skladu s pogoji iz člena 44(1).

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 41

1. Členi 189, 190, 195, 196 do 199, 203, 204, 205(3), 206 do 209, 213 do 219, 255 in 290 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

Člen 42

Svet lahko na pobudo Komisije ali države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloči, da ukrepi na področjih iz člena 29 spadajo v naslov IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in hkrati zanje določi ustrezne pogoje glasovanja. Državam članicam priporoči, naj to odločitev sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

NASLOV VII

Določbe o okrepljenem sodelovanju

Člen 43

Države članice, ki nameravajo med seboj vzpostaviti okrepljeno sodelovanje, lahko uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene s to pogodbo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, če predlagano sodelovanje izpolnjuje naslednje:

- a) namenjeno je pospeševanju uresničevanja ciljev Unije in Skupnosti, zaščiti in podpora njunih interesov ter okrepitvi njunega integracijskega procesa;
- b) spoštuje omenjeni pogodbi in enotni institucionalni okvir Unije;
- c) spoštuje pravni red Skupnosti in ukrepe, sprejete v skladu z drugimi določbami omenjenih pogodb;
- d) ostaja v mejah pristojnosti Unije ali Skupnosti in ne posega na področja, ki so v izključni pristojnosti Skupnosti;

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

- e) ne škoduje notranjemu trgu, kakor ga določa člen 14(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ali ekonomski in socialni koheziji, vzpostavljeni v skladu z naslovom XVII navedene pogodbe;
- f) ne pomeni ovire ali diskriminacije v trgovini med državami članicami in ne izkrivlja konkurence med njimi;
- g) zajema najmanj osem držav članic;
- h) spoštuje pristojnosti, pravice in obveznosti tistih držav članic, ki pri tem ne sodelujejo;
- i) ne vpliva na določbe Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije;
- j) je odprto za vse države članice v skladu s členom 43b.

Člen 43a

Okrepljeno sodelovanje se lahko uporabi le kot zadnja možnost, potem ko je bilo v okviru Sveta ugotovljeno, da z uporabo ustreznih določb pogodb ciljev takšnega sodelovanja ni mogoče doseči v razumnem roku.

Člen 43b

Okrepljeno sodelovanje je ob vzpostavitvi odprto za vse države članice. Odprto jim je tudi kadar koli, v skladu s členoma 27e in 40b te pogodbe in členom 11a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, če upoštevajo temeljni sklep in sklepe, sprejete v tem okviru. Komisija in države članice, ki so udeležene pri okrepljenem sodelovanju, poskrbijo za to, da se k sodelovanju spodbudi čim več držav članic.

Člen 44

1. Za namene sprejetja aktov in sklepov, potrebnih za izvajanje okrepljenega sodelovanja iz člena 43, se uporabljajo ustrezne institucionalne določbe te pogodbe in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Vsi člani Sveta se lahko udeležujejo posvetovanj, vendar pa lahko sklepe sprejemajo le predstavniki tistih držav članic, ki so udeležene pri okrepljenem sodelovanju. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov in enak delež števila zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter v drugem in tretjem pododstavku člena 23(2) te pogodbe v zvezi z okrepljenim sodelovanjem, vzpostavljenim na podlagi člena 27c. Soglasje tvorijo le glasovi zadevnih članov Sveta.

Takšni akti in sklepi niso del pravnega reda Unije.

2. Države članice uporabljajo, kolikor jih to zadeva, akte in sklepe, sprejete za izvajanje okrepljenega sodelovanja, pri katerem so udeležene. Takšni akti in sklepi so zavezujoči le za tiste države članice, ki so udeležene pri tem sodelovanju, in se samo v teh državah, kakor je primerno, neposredno uporabljajo. Države članice, ki niso udeležene pri takšnem sodelovanju, ne ovirajo izvajanja sodelovanja tistih držav članic, ki se ga udeležujejo.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 44a

Odhodki, ki nastanejo pri izvajanju okrepljenega sodelovanja, razen stroškov poslovanja institucij, bremenijo sodelujoče države članice, razen če Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom s soglasjem vseh svojih članov ne odloči drugače.

Člen 45

Svet in Komisija zagotavljata medsebojno skladnost dejavnosti na podlagi tega naslova in skladnost teh dejavnosti s politikami Unije in Skupnosti ter v ta namen sodelujeta.

NASLOV VIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 46

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo samo za naslednje določbe te pogodbe:

- a) določbe, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo;
- b) določbe naslova VI pod pogoji iz člena 35;
- c) določbe naslova VII pod pogoji iz členov 11 in 11a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena 40 te pogodbe;
- d) člen 6(2) glede delovanja institucij, kolikor je Sodišče pristojno v okviru pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti in te pogodbe;
- e) čisto postopkovne določbe člena 7, pri čemer Sodišče odloča na zahtevo zadevne države članice v enem mesecu od dneva ugotovitve Sveta, ki jo predvideva navedeni člen;
- f) člene 46 do 53.

Člen 47

Ob upoštevanju določb, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ter ob upoštevanju teh končnih določb nobena določba v tej pogodbi ne vpliva na pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti ali na poznejše pogodbe in akte, ki prve spreminjajo ali dopolnjujejo.

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 48

Vlade držav članic ali Komisija lahko predložijo Svetu predloge za spremembe pogodb, na katerih temelji Unija.

Če se Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom in, kadar je primerno, s Komisijo izreče za sklic konference predstavnikov vlad držav članic, predsednik Sveta skliče konferenco, zato da se v medsebojnem soglasju določijo potrebne spremembe teh pogodb. Ob institucionalnih spremembah na monetarnem področju se zaprosi za mnenje tudi Evropska centralna banka.

Spremembe začnejo veljati, ko jih ratificirajo vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

Člen 49

Vsaka evropska država, ki spoštuje načela iz člena 6(1), lahko zaprosi za članstvo v Uniji. Prošnjo naslovi na Svet, ki o tem odloča soglasno po posvetovanju s Komisijo in po prejemu privolitve Evropskega parlamenta, ki odloča z absolutno večino svojih članov.

Pogoji sprejema in prilagoditve temeljnih pogodb Unije, ki so potrebne zaradi sprejema, so predmet sporazuma med državami članicami in državo prosilko. Ta sporazum se predloži v ratifikacijo vsem državam pogodbenicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Člen 50

1. S to pogodbo se razveljavijo členi 2 do 7 in 10 do 19 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, podpisane v Bruslju 8. aprila 1965.

2. S to pogodbo se razveljavijo člen 2, člen 3(2) in naslov III Enotnega evropskega akta, podpisanega v Luxembourgju 17. februarja 1986 in v Haagu 28. februarja 1986.

Člen 51

Ta pogodba se sklene za nedoločen čas.

Člen 52

1. To pogodbo visoke pogodbenice ratificirajo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.

2. Ta pogodba začne veljati 1. januarja 1993, če so bile deponirane vse listine o ratifikaciji, sicer pa prvega dne tistega meseca, ki sledi deponiranju zadnje listine o ratifikaciji*.

* Ta zakon začne veljati 1. 11. 1993

POGODBE O EVROPSKI UNIJI - Združena verzija (1. 5. 2004) - SL

Člen 53

Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v angleškem, danskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, nemškem, nizozemskem, portugalskem in španskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki bo poslala overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

[Skladno z Evropskima sporazumoma o pridružitvi 1994 in 2003, verzije tega dokumenta v češkem, estonskim, finskim, madžarskim, latvijskim, litvanskim, malteškim, poljskim, slovaškim, slovenskim in švedskim jezikom bodo tudi veljali za pristni.]